

Władza w pełni

Warszawa, wrzesień 2010 roku

Wybory prezydenckie i zwycięstwo polityka PO stworzyły sytuację, w której jedna partia ma w swoim ręku pełną władzę w państwie. W sondażu z 2-5.09.2010 r. TNS OBOP zbadał, co Polacy myślą o nowym układzie władzy w Polsce.

- Zdaniem 49% PO wykorzysta tę władzę do uchwalenia ustaw ważnych dla przyszłości kraju i rząd będzie podejmował ważne decyzje jeszcze przed wyborami do Sejmu. Przeciwnie zdanie ma 30% i 33% badanych.
- W opinii 79% badanych polityczna współpraca między premierem a nowym prezydentem będzie się układać dobrze lub nawet bardzo dobrze (22%), zdaniem tylko 10% będzie układać źle lub wręcz bardzo źle (1%).
- Według 30% badanych prezydent Komorowski będzie się liczył z PiS tak samo jak z Platformą liczył się prezydent Kaczyński, 20% - że będzie się liczył bardziej, a 31% - że mniej niż Kaczyński.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP.

Nieoczekiwane wybory prezydenckie i zwycięstwo polityka Platformy Obywatelskiej Bronisława Komorowskiego znów stworzyły sytuację, w której jedna partia ma w swoim ręku pełną władzę w państwie. Wcześniej, w latach 2005-2007 taką władzę miało PiS; dla ścisłości, w obu przypadkach partie te musiały się liczyć z koalicjantami: PiS z Samoobroną i LPR, a PO – z PSL, sojusznikiem pewniejszym niż Samoobrona i LPR. W takiej sytuacji jedni widzą niebezpieczny dla demokracji monopol, a inni – szansę na dokonanie przez rząd, uwolniony od groźby weta prezydenta, ważnych zmian w kraju. W sondażu z 2-5.09.2010 r. TNS OBOP zbadał¹, co Polacy myślą o nowym układzie władzy w Polsce.

SZANSA NA ZMIANY

Okazuje się, że w społeczeństwie przeważa pogląd, że PO wykorzysta, nieograniczoną przez prezydenta władzę do uchwalenia ustaw ważnych dla przyszłości kraju i że rząd będzie podejmował ważne decyzje jeszcze przed wyborami do Sejmu, które odbędą się jesienią następnego roku. Każdy z tych poglądów ma po 49% zwolenników, choć także każdy wyznawany jest z umiarkowaną pewnością, zresztą zwykłą w tego typu sprawach. Przeciwnie zdanie ma 30-33% badanych.

PO WYBORACH PREZYDENCKICH PLATFORMA OBYWATELSKA, WRAZ Z PSL, ZYSKAŁA PEŁNĄ WŁADZĘ W PAŃSTWIE? CZY PANA(I) ZDANIEM, PO WYKORZYSTA CZY NIE WYKORZYSTA TĘ WŁADZĘ DO UCHWALENIA USTAW WAŻNYCH DLA PRZYSZŁOŚCI KRAJU?	
na pewno wykorzysta	14%
raczej wykorzysta	35%
raczej nie wykorzysta	24%
na pewno nie wykorzysta	6%
<i>trudno powiedzieć</i>	21%

¹ Sondaż TNS OBOP zrealizowano w dniach 2-5 września 2010 r. na ogólnopolskiej, losowej, reprezentatywnej próbie 1005 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

CZY PANA(I) ZDANIEM RZĄD BĘDZIE PODEJMOWAŁ WAŻNE DECYZJE JESZCZE PRZED WYBORAMI DO SEJMU, KTÓRE ODBĘDĄ SIĘ JESIENIĄ NASTĘPNEGO ROKU?	
na pewno tak	10%
raczej tak	39%
raczej nie	24%
na pewno nie	9%
<i>trudno powiedzieć</i>	18%

Polacy w harmonizacji władzy w układzie parlament – rząd – prezydent widzą więc szansę na zdynamizowanie rządu. Najbliższy rok, rok przedwyborczy pokaże, czy PO skorzysta śmieiej z tej szansy, czy też będzie bardzo uważać, by nie wprowadzać zmian, które mogłyby ujemnie wpłynąć na jej wynik wyborczy.

Rozkłady tych poglądów w grupach wykształcenia i w grupach sympatyków czterech parlamentarnych partii politycznych pokazano w tabeli.

Odp. w proc.

	Czy PO wykorzysta czy nie wykorzysta [pełną władzę] do uchwalenia ustaw ważnych dla przyszłości kraju?		Czy rząd będzie podejmował ważne decyzje jeszcze przed wyborami do Sejmu?	
	wykorzysta	nie wykorzysta	tak	Nie
Wykształcenie				
podstawowe, gimnazjalne	33	29	36	33
zasadnicze zawodowe	44	38	49	31
średnie i pomaturalne	49	30	51	35
licencjat, wyższe	66	26	57	32
Aktualne preferencje partyjne				
PO	78	14	73	18
PSL	63	18	50	22
PiS	42	44	47	39
SLD	57	31	43	51

Pogląd, że Platforma wykorzysta posiadanie pełnej władzy w kraju do uchwalenia ustaw ważnych dla przyszłości kraju i pogląd, że podjęcie ważne dla kraju decyzje jeszcze przed wyborami nasilają się wraz z wykształceniem. Najczęściej myślą tak, co rozumiało, sympatycy samej Platformy, wśród sympatyków PiS poglądy te są jednak podzielone.

PREZYDENT – RZĄD – OPOZYCJA

Warunkiem gładkiego wprowadzenia zmian ustawowych jest dobra współpraca polityczna między premierem a prezydentem. Inaczej układała się współpraca między prezydentem Lechem Kaczyńskim a premierem Jarosławem Kaczyńskim, a inaczej między Lechem Kaczyńskim a premierem Donaldem Tuskiem, ale przypadek „szorstkiej przyjaźni” między prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim a premierem Leszkiem Millerem pokazuje, że bycie politykami z tej samej partii jeszcze nie gwarantuje dobrej współpracy między prezydentem a premierem.

Zdaniem ogromnej części badanych (79%) polityczna współpraca między premierem a nowym prezydentem będzie się układać dobrze lub nawet bardzo dobrze (22%), zdaniem tylko 10% będzie układać źle lub wręcz bardzo źle (1%).

JAK PANA(I) ZDANIEM BĘDZIE SIĘ UKŁADAĆ POLITYCZNA WSPÓŁPRACA MIĘDZY PREMIEREM A NOWYM PREZYDENTEM?	
bardzo dobrze	22%
dobrze	55%
źle	9%
bardzo źle	1%
<i>trudno powiedzieć</i>	13%

Prezydent państwa musi umieć zachować jakąś proporcję między liczeniem się z interesem swej własnej partii a interesem opozycji; wyrazem takiej gotowości jest symboliczne składanie przez prezydenta legitymacji partyjnej. Opozycja oskarżała Lecha Kaczyńskiego, że zbyt liczył się z interesem PiS i nazywała go nawet „PiS-owskim prezydentem”. Zapytano więc, jak zdaniem badanych, będzie postępował wobec opozycji, tym razem PiS, prezydent Komorowski.

CZY PANA(I) ZDANIEM PREZYDENT KOMOROWSKI BĘDZIE SIĘ LICZYŁ Z PiS TAK SAMO, BARDZIEJ CZY MNIEJ NIŻ LICZYŁ SIĘ Z PLATFORMĄ PREZYDENT KACZYŃSKI?	
bardziej niż Kaczyński	20%
tak samo	30%
mniej niż Kaczyński	31%
<i>trudno powiedzieć</i>	19%

Okazało się, że zdaniem 30% prezydent Komorowski będzie się liczył z PiS tak samo jak z Platformą liczył się prezydent Kaczyński, 20% - że będzie się liczył bardziej, a 31% - że mniej niż Kaczyński. Nawet pamiętając o tym, że dla Kaczyńskiego PO przez pewien czas była partią rządzącą, a PiS jest dla Komorowskiego partią opozycyjną, nie można zaprzeczyć, że w opinii masowej Komorowski będzie jeszcze bardziej partyjnym prezydentem niż Kaczyński.

Rozkłady tych poglądów w grupach wykształcenia i w grupach sympatyków czterech parlamentarnych partii politycznych pokazano w tabeli.

Odp. w proc.

	Jak będzie się układać współpraca między premierem a nowym prezydentem?		Czy prezydent Komorowski będzie się liczył z PiS tak samo, bardziej czy mniej niż liczył się z Platformą prezydent Kaczyński	
	dobrze	źle	bardziej	mniej
Wykształcenie				
podstawowe, gimnazjalne	72	10	15	30
zasadnicze zawodowe	75	10	19	32
średnie i pomaturalne	76	10	19	29
licencjat, wyższe	85	7	33	30
Aktualne preferencje partyjne				
PO	93	2	41	16
PSL	91	0	34	16
PiS	81	10	8	50
SLD	91	6	38	54

Przekonanie, że współpraca między premierem a nowym prezydentem będzie układać się dobrze, a nie źle jest powszechne we wszystkich grupach wykształcenia i grupach sympatyków wszystkich partii, choć ludzie z wykształceniem wyższym uznają je nieco częściej, a sympatycy PiS – nieco rzadziej niż inni badani.

O tym, że prezydent Komorowski będzie się liczył z PiS bardziej niż prezydent Kaczyński z Platformą mówią częściej badani z wyższym wykształceniem. Sądzą tak zwolennicy partii koalicyjnych - PO i PSL. Sympatycy SLD natomiast częściej spodziewają się, że będzie się on liczył mniej, a wśród sympatyków PiS aż połowa uważa, że będzie się liczył mniej, a tylko nieliczni uważają, że Komorowski będzie się liczył z PiS-em bardziej niż Kaczyński liczył się z Platformą.

P9. Czy Pana(i) zdaniem, PO wykorzysta czy nie wykorzysta tę władzę do uchwalenia ustaw ważnych dla przyszłości kraju?

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		na pewno wykorzysta	raczej wykorzysta	raczej nie wykorzysta	na pewno nie wykorzysta	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		14	35	24	6	21	1005
PŁEĆ	mężczyźni	15	38	26	8	13	479
	kobiety	12	33	23	5	28	526
WIEK	15-19 lat	12	38	19	1	29	78
	20-29 lat	12	34	25	6	23	194
	30-39 lat	14	52	19	3	13	176
	40-49 lat	15	26	34	8	17	151
	50-59 lat	18	29	26	9	19	180
	60 lat lub więcej	11	35	21	7	26	226
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	5	28	23	6	38	125
	zasadnicze zawodowe	9	35	33	5	19	247
	średnie i pomaturalne	15	35	22	8	20	335
	licencjat, wyższe	22	40	21	5	13	186
	jeszcze się uczy	14	38	19	5	24	111
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	8	33	25	7	27	383
	miasto do 100 tys.	13	39	21	5	21	326
	miasto 101-500 tys.	27	34	22	3	14	177
	miasto pow. 500 tys.	12	36	32	10	10	120
REGION	małopolski	8	38	24	3	26	150
	wschodni	17	28	27	2	26	134
	katowicki	14	36	33	2	14	165
	dolnośląski	24	28	23	7	17	96
	wielkopolski	14	41	15	10	20	139
	pomorski	12	33	20	7	27	113
	centralny	10	38	23	11	18	209
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	16	34	26	7	17	506
	nie pracuje zawodowo	11	36	22	5	25	499
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	29	35	18	5	13	85
	prywatni przedsiębiorcy	19	46	30	5	1	49
	pracownicy administracji i usług	18	36	24	3	20	166
	robotnicy	13	30	30	11	17	147
	rolnicy		31	28	15	27	57
	gospodynie domowe	7	25	22	7	40	48
	emeryci i renciści	11	36	21	6	26	263
	uczniowie i studenci	14	38	19	5	24	111
	bezrobotni	10	41	32	1	16	77
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	22	35	23	6	14	251
	średnia	12	36	23	5	24	600
	zła	7	32	28	11	22	154
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	13	30	25	7	25	466
	wierzący i niereg. praktykujący	12	43	24	7	15	353
	wierzący lecz niepraktykujący	17	34	25	2	22	153
	niewierzący	19	37	16	7	21	34
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	15	34	32	4	15	112
	centrolewicowe	18	50	22	3	6	97
	centroprawicowe	18	48	16	2	15	148
	prawicowe	18	31	22	15	15	229
	trudno powiedzieć	8	30	26	4	32	418
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	7	28	22	4	38	221
	raczej się nie interesuje	11	36	28	5	19	386
	raczej się interesuje	18	39	22	7	14	330
	bardzo się interesuje	28	34	18	12	8	68
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	PO	19	56	13	1	11	258
	PSL	6	57	18		19	23
	PIS	15	27	28	16	14	175
	SLD	25	32	24	7	12	62
	żadna	24	56	8		12	14
	inne	14	30	27	21	9	20
	niezdecydowani	11	23	23	4	38	91

P10. Czy Pana(i) zdaniem rząd będzie podejmował ważne decyzje jeszcze przed wyborami do Sejmu, które odbędą się jesienią następnego roku?

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		na pewno tak	raczej tak	raczej nie	na pewno nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		10	39	24	9	18	1005
PŁEĆ	mężczyźni	11	40	25	11	12	479
	kobiety	10	38	22	7	23	526
WIEK	15-19 lat	7	41	19	8	26	78
	20-29 lat	8	36	30	6	20	194
	30-39 lat	13	47	16	11	12	176
	40-49 lat	13	36	28	7	16	151
	50-59 lat	13	38	23	10	16	180
	60 lat lub więcej	9	38	22	10	21	226
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	4	32	23	10	31	125
	zasadnicze zawodowe	9	40	24	7	20	247
	średnie i pomaturalne	12	39	27	8	15	335
	licencjat, wyższe	16	41	21	11	11	186
	jeszcze się uczy	9	42	18	9	22	111
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	7	35	25	9	24	383
	miasto do 100 tys.	11	43	20	9	16	326
	miasto 101-500 tys.	18	40	22	7	13	177
	miasto pow. 500 tys.	9	40	30	9	13	120
REGION	małopolski	4	36	28	4	28	150
	wschodni	17	38	22	5	18	134
	katowicki	9	43	28	4	16	165
	dolnośląski	13	29	24	22	12	96
	wielkopolski	9	45	22	10	14	139
	pomorski	13	40	16	9	23	113
	centralny	11	39	22	12	15	209
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	13	39	23	10	15	506
	nie pracuje zawodowo	8	39	24	8	22	499
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	21	39	24	7	8	85
	prywatni przedsiębiorcy	12	51	24	9	4	49
	pracownicy administracji i usług	12	46	21	7	14	166
	robotnicy	14	33	20	13	19	147
	rolnicy	4	25	32	16	23	57
	gospodynie domowe	5	35	29	4	28	48
	emeryci i renciści	8	40	23	8	21	263
	uczniowie i studenci	9	42	18	9	22	111
	bezrobotni	6	35	36	5	19	77
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	12	39	25	10	14	251
	średnia	11	40	22	7	19	600
	zła	4	35	26	14	21	154
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	11	35	24	10	20	466
	wierzący i niereg. praktykujący	10	44	23	7	15	353
	wierzący lecz niepraktykujący	11	41	23	8	17	153
	niewierzący	9	39	18	16	18	34
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	6	53	22	10	8	112
	centrolewicowe	14	46	23	8	9	97
	centroprawicowe	14	47	20	7	12	148
	prawicowe	17	34	19	14	15	229
	trudno powiedzieć	6	33	28	7	26	418
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	6	31	22	6	36	221
	raczej się nie interesuje	11	40	28	6	14	386
	raczej się interesuje	11	45	19	11	14	330
	bardzo się interesuje	17	34	22	21	6	68
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	PO	16	57	13	5	9	258
	PSL	6	44	22		28	23
	PIS	16	31	25	14	14	175
	SLD	10	33	28	23	7	62
	żadna		60	17		23	14
	inne	9	32	18	23	17	20
	niezdecydowani	3	31	29	6	31	91

P11. Jak Pana(i) zdaniem będzie się układać polityczna współpraca między premierem a nowym prezydentem?

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		bardzo dobrze	dobrze	źle	bardzo źle	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		22	55	9	1	13	1005
PLEĆ	mężczyźni	24	59	7	1	8	479
	kobiety	20	50	10	1	19	526
WIEK	15-19 lat	20	46	13	2	19	78
	20-29 lat	22	49	15		14	194
	30-39 lat	25	58	5	0	11	176
	40-49 lat	20	52	9	1	17	151
	50-59 lat	21	60	7	2	11	180
	60 lat lub więcej	24	57	7	1	12	226
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	18	54	9	1	18	125
	zasadnicze zawodowe	19	56	8	2	14	247
	średnie i pomaturalne	22	54	10	0	12	335
	licencjat, wyższe	31	54	7		9	186
	jeszcze się uczy	20	53	9		18	111
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	21	51	11	2	15	383
	miasto do 100 tys.	18	62	8	0	13	326
	miasto 101-500 tys.	29	53	9	0	10	177
	miasto pow. 500 tys.	28	52	5		16	120
REGION	małopolski	14	53	9		24	150
	wschodni	22	58	3	1	16	134
	katowicki	13	59	19	1	9	165
	dolnośląski	29	51	11	1	7	96
	wielkopolski	27	57	6	0	10	139
	pomorski	21	50	9	1	19	113
	centralny	31	53	5	2	10	209
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	25	54	8	1	13	506
	nie pracuje zawodowo	20	55	9	1	14	499
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	34	55	2	0	9	85
	prywatni przedsiębiorcy	22	56	9	1	12	49
	pracownicy administracji i usług	24	50	10	0	16	166
	robotnicy	19	57	11	1	11	147
	rolnicy	27	53	5	2	12	57
	gospodynie domowe	8	58	12		22	48
	emeryci i renciści	22	58	7	1	12	263
	uczniowie i studenci	20	53	9		18	111
	bezrobotni	21	50	16	2	11	77
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	32	52	6		10	251
	średnia	19	57	10	1	14	600
	zła	20	49	11	3	16	154
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	24	51	9	1	14	466
	wierzący i niereg. praktykujący	19	60	9	1	11	353
	wierzący lecz niepraktykujący	25	53	8	0	15	153
	niewierzący	26	54	2		18	34
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	26	61	6		6	112
	centrolewicowe	30	65	4		1	97
	centroprawicowe	29	59	6		7	148
	prawicowe	32	51	5	1	12	229
	trudno powiedzieć	12	51	14	2	22	418
ZAIINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	12	50	9	2	27	221
	raczej się nie interesuje	18	57	12	1	12	386
	raczej się interesuje	31	56	6		7	330
	bardzo się interesuje	44	49	3		4	68
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	PO	29	64	2		5	258
	PSL	15	76			9	23
	PIS	26	55	9	1	9	175
	SLD	37	54	6		3	62
	żadna	22	63	3		12	14
	inne	31	58		2	10	20
	niezdecydowani	16	46	21		18	91

P12. Czy Pana(i) zdaniem prezydent Komorowski będzie się liczył z PiS tak samo, bardziej czy mniej niż liczył się z Platformą prezydent Lech Kaczyński?

		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		bardziej niż Kaczyński	tak samo	mniej niż Kaczyński	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		20	30	31	19	1005
PŁEĆ	mężczyźni	20	33	34	13	479
	kobiety	21	27	28	23	526
WIEK	15-19 lat	9	24	38	29	78
	20-29 lat	18	29	36	18	194
	30-39 lat	24	32	34	10	176
	40-49 lat	22	25	29	23	151
	50-59 lat	23	34	28	15	180
	60 lat lub więcej	21	32	25	22	226
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	15	27	30	27	125
	zasadnicze zawodowe	19	27	32	22	247
	średnie i pomaturalne	19	35	29	17	335
	licencjat, wyższe	33	28	30	9	186
	jeszcze się uczy	15	27	36	22	111
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	13	27	38	22	383
	miasto do 100 tys.	22	33	24	21	326
	miasto 101-500 tys.	28	30	29	13	177
	miasto pow. 500 tys.	29	31	28	12	120
REGION	małopolski	11	30	38	21	150
	wschodni	21	26	30	23	134
	katowicki	17	43	26	15	165
	dolnośląski	21	27	37	16	96
	wielkopolski	20	24	37	18	139
	pomorski	27	25	20	28	113
	centralny	26	31	30	14	209
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	22	28	33	16	506
	nie pracuje zawodowo	19	31	29	21	499
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	31	30	30	9	85
	prywatni przedsiębiorcy	18	51	22	8	49
	pracownicy administracji i usług	26	30	27	17	166
	robotnicy	14	24	39	23	147
	rolnicy	21	14	48	17	57
	gospodynie domowe	20	25	31	25	48
	emeryci i renciści	21	32	25	22	263
	uczniowie i studenci	15	27	36	22	111
	bezrobotni	14	42	30	14	77
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	31	26	31	12	251
	średnia	17	32	31	20	600
	zła	18	29	30	23	154
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	14	27	38	21	466
	wierzący i niereg. praktykujący	25	30	31	14	353
	wierzący lecz niepraktykujący	27	40	11	22	153
	niewierzący	29	31	21	18	34
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	33	23	32	12	112
	centrolewicowe	41	36	19	5	97
	centroprawicowe	26	30	35	9	148
	prawicowe	14	30	43	13	229
	trudno powiedzieć	14	30	25	30	418
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	12	28	26	34	221
	raczej się nie interesuje	17	34	30	19	386
	raczej się interesuje	27	26	35	11	330
	bardzo się interesuje	35	29	32	4	68
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	PO	41	33	16	10	258
	PSL	34	25	16	26	23
	PiS	8	31	50	12	175
	SLD	38	22	34	6	62
	żadna	13	39	35	12	14
	inne	12	35	48	5	20
	niezdecydowani	14	22	36	28	91